

Het ontwerp van kieswet.

II.

De verdeling in kiesdistricten van 90,000 zielen heeft, of uit het oogpunt van het beginsel, of uit dat der indeeling, bij eenige bladen tegenstand ontmoet; met name bij de *Tijd* en de *Tielsche Courant*. De *Tijd* keurt het beginsel af; de *Tielsche Courant* komt bepaaldelijk op tegen de toepassing van de indeeling der — zoo als hij het noemt — Geldersche districten. Hierbij mag wel een oogenblik worden stil gestaan.

De *Tijd* grondt zijnen tegenstand aan het beginsel der groote rijks-kiesdistricten voornamelijk hierop, dat thans, in plaats van belangen, in de Kamer ideeën zullen vertegenwoordigd worden. Wij kunnen dit bezwaar niet wel vatten. Waarop zal een belang rusten, zoo het niet op een idee is? Belangen zonder idee, zonder redelijke grondslag dus, verdienen niet vertegenwoordigd te worden. En zoo de ideeën vertegenwoordigd worden, waarop de belangen steunen, dan zal, met het idee, tevens het belang vertegenwoordigd zijn.

De *Tijd* beweert dat men, met opzet, de kiesdistricten, (met name die in Noord-Holland) zóó ingedeeld heeft, dat de Katholijken overal in de minderheid zijn. Wij mogen aan eene zoo grove beschuldiging, zonder grond van bewijs opgeworpen, geen geloof verleen. Wij mogen dit niet doen onder het tegenwoordig ministerie, wij zouden het niet gedaan hebben onder enig ander ministerie. Ook zien wij geenszins in, wat belang de regering bij dergelijke handelwijze hebben kon. Waarom zou de regering er iets bij winnen of verliezen, wanneer in een of ander kiescollegie, de Roomsche kiezers in de minderheid of in de meerderheid waren? Zijn de Roomsche kiezers dan zoo reactionair, zoo onconstitutioneel van opinie, dat een progressistisch kabinet hunne kracht moet zoeken te breken voor hen bij anti-reactionaire en constitutionele kiezers in te deelen? Wij hebben hiervoor geenerlei bewijs. In dien dit bezwaar, in die mate, als de *Tijd* beweert, mogt bestaan, dan zal dit wel alleen het gevolg hiervan zijn, dat men alle religieuze overwegingen ter zijde heeft gelaten, en voor politieke regeling geene onpolitieke argumenten in aanmerking heeft genomen. Het eenig middel om de quaestie van roomsch of onroomsch, die zich reeds veel te veel in allerlei aangelegenheden waarin zij volstrekt niet te huis behoort, heeft ingedrongen, is, buiten de religieuze zaken, geene religie te kennen.

Voor wij thans meer bepaaldelijk de bezwaren der *Tielsche Courant* op dit zelfde punt nagaan, willen wij ééne algemeene aanmerking doen voorafgaan. Zij is deze. Men redeneert alsof elke provincie, ja elk tegenwoordig kiesdistrict, in de politiek een afzonderlijk beginsel vertegenwoordigde, en of nu, door de ineenmelting van districten en de uitwisseling der provincie-grenzen, die beginselen door elkander waren gelopen. Maar deze voorstelling is enkel denkbeeldig. Er is zoo min een Hollandsch politiek

beginsel, als er een Geldersch, een Friesch of een Limburgsch politiek beginsel is. De publieke opinie is niet in provinciën, districten en gemeenten afgepaald; en omdat Rhenen in Utrecht en Deventer in Overijssel ligt, zijn de kiezers daar niet anders georganiseerd dan die van Arnhem en Zutphen.

De *Tielsche Courant* weeklaagt er over, dat Gelderland nu toch maar drie hoofdkiesdistricten zal hebben, terwijl Overijssel er evenwel vier en Noordbrabant er vijf heeft. Inderdaad is het verwonderlijk, hoe een verstandig blad, dat anders zoo vele bewijzen van onbekrompen politisch inzicht geeft, thans met zulke Nederlanderrachtige kinderkamer-idees heeft kunnen voor den dag komen. Zoodra men tot beginsel aanneemt, — en de *Tielsche Courant* schijnt dat beginsel goed te keuren — dat niet de provinciën maar het rijk in kiesdistricten moet gedeeld worden, dan ziet men geen Gelderland, geen Overijssel of Noordbrabant meer. Het gouvernement ziet dan alleen een rijk in gemeenten verdeeld, en voegt die gemeenten tot districten bijeen, zonder dat het bij die voeging er iets toe kan of mag afdoen, of zij in overeenstemming zijn met de provinciale indeeling. Wil men nu weder op het eens toegestane beginsel der rijks-indeeling gaan afdingen, en bedelen om één districtje meer of het op een accoordje werpen en zeggen: in beginsel hulden wij rijks-indeeling zonder op de provinciale verdeling te letten; maar in toepassing verwachten wij, dat gij er toch zelf op letten zult, dan ware het rationeeler en meer consequent, tot het indeelings-systeem van het ontwerp DE KEMPENAER terug te keeren, en de acht Geldersche districten te behouden. Van het: »Moest dan Gelderland juist de zondenboek zijn en juist alleén versnipperd en uiteengescheurd worden, om zijne naburen te verrijken?» zullen wij niets meer zeggen dan dit, dat men zich op een gansch verkeerd terrein bevindt, wanneer het van Gelderland's regten en Gelderland's verwachtingen spreekt, terwijl het ontwerp in het minste niet verdeling van de provincie Gelderland of ineenmelting van Gelderland bij Utrecht en Overijssel voorstelt, maar alleen bijeenvoeging van gemeenten, onverschillig of die gemeenten tot deze of tot gene provincie behooren. Evenmin vatten wij de gegrondheid van het betoog van Tiel's benadeeling, door de verstooting »uit zijnen natuurlijken toestand als hoofdstad der Betuwe», om gedegradeerd te worden tot een onder-kiesdistrict van Nijmegen. Al hangt de Betuwe naauw te zamen »door eenvormigheid van bestaanmiddelen, door gemeenschappelijke belangen, door veelvuldige betrekkingen,» is daarom een kiezer uit de stad Tiel een zoo gansch anders georganiseerd kiezer, als een kiezer uit eene andere gemeente buiten de Betuwe? Geeft de vette grond zoo geheel eigenaardige, met andere volstrekt onvermengbare, eigen-Betuwsche politieke inzichten en beginselen? Eindelijk: zal de afgevaardigde der Tielsche kiezers in de Kamer zitting nemen om de Betuwsche »bestaanmiddelen,» de Betuwsche

»gemeenschappelijke belangen,» de Betuwsche »veelvuldige betrekkingen» te vertegenwoordigen? of zal hij zitting nemen om de belangen van »het geheele Nederlandsche volk» te vertegenwoordigen? en zal men die zoo veel juister zien, wanneer men ze door eenen uitsluitend Betuwschen bril beschouwt?

Dergelijke redeneringen komen ons in het algemeen niet vreemd voor, omdat wij weten, hoe onvast ons publiek nog in de constitutioneele leer is, en over welke kleine steentjes soms nog gestruikeld wordt; maar het verwonderde ons zeer, dat een der organen van de constitutioneele leer zelve, zich tot den echo van dergelijke beweringen maakte. Hoe zullen wij ooit vast in en krachtig door de constitutioneele leer worden, wanneer de constitutioneele leer zelve, de ten-uitvoerlegging hunner eigene beginselen loochenen, en, wat zij in beginsel goedkeuren, in toepassing bestrijden?

Het ongerief voor de kiezers van het hoofd-kiesdistrict, om zich te vereenigen, is geldiger reden van bezwaar, en waar dit kan aangetoond worden, behoort eene wijziging der indeeling plaats te vinden. Evenwel moet men ook deze grief niet te breed uitmeten, gelijk wij gelooven dat, — *pour le besoin de la cause* en om het beginsel zooveel mogelijk afbreuk te doen — geschied is. Eene algemeene bijeenkomst van kiezers uit het hoofdkiesdistrict, om zich over de uit te brengen keuze te verstaan, is eene zaak die bij elke verkiezing — dat is, in de districten van 90,000 zielen eens in de twee jaren en in de districten van 45,000 zielen eens in de vier jaren — hoogstens een paar malen zal voorkomen. Op dergelijke vergaderingen verschijnt echter altijd, zelfs van de kiezers in de eigene gemeente, een betrekkelijk gering aantal. Is het nu voor een kiezer die belang stelt in de zaak, een zóó overwegend bezwaar, dat hij, om de kiesvergadering bij te wonen, misschien twee uren op reis zal moeten zijn, terwijl hij, ware het een kiesdistrict van 45,000 zielen geweest, slechts één uur ver had behoeven te reizen? Want voor de verkiezingen zelve, geldt het bezwaar niet, omdat dan elk in de gelegenheid is, in zijn onder-kiesdistrict te stemmen. Bij deze gelegenheid merken wij op, of het niet raadzaam ware te bepalen, dat elke gemeente, waar het aantal kiezers een zeker cijfer bereikt — 100 bij voorbeeld — een onder-kiesdistrict moet zijn.

Ten slotte willen wij nog ééne aanmerking op het ontwerp maken, voor welke in ons vorig artikel geene plaats was. In de Memorie van Toelichting lezen wij het volgende: »Had men alleén op de keuzen voor de Kamer te letten gehad, dan zouden de hoogere census-cijfers veelal lager gesteld zijn; maar de bepaling der grondwet in het laatste lid van art. 139 gebod, ook bij deze bepalingen, op dat voorschrift te letten, en hier toe te zien, dat men zich niet tot eenen census voor het kiezerschap voor de gemeenteraden verbod, dien de plaatselijke gesteldheid, ook daarbij buiten twijfel in aanmerking te brengen, niet kan gedoogen.»

Dit betoog bevredigt, dunkt ons, niet. Indien de »plaatselijke gesteldheid» f40 aanwijst als het peil der Arnhemse kiesbevoegdheid voor de keuzen ter Tweede Kamer en, in harmonie daarmee, f20 voor de keuzen tot zamenstelling van den gemeenteraad, dan zien wij niet in hoe, volgens diezelfde theorie, de census van Rotterdam en 's Gravenhage, indien deze van f100 wel tot b. v. f80 dalen kon, voor de zamenstelling van den gemeenteraad niet zeer wel f40 zou kunnen zijn. Indien f80 een goed peil ware voor kiesbevoegdheid, tot de keuze van afgevaardigden, in overeenstemming met de »plaatselijke gesteldheid», waarom zou dan f40 een te laag peil zijn, in overeenstemming met de »plaatselijke gesteldheid», voor de enkel gemeentelijke kiesbevoegdheid? Indien in het algemeen de regel waar bevonden wordt, dat de helft van de ten laagste berekende som, die de kiesbevoegdheid voor de Kamer geeft, voldoende is voor de kiesbevoegdheid tot zamenstelling van den gemeenteraad, waarom zou die regel dan hier falen? Is dit niet al te angstvallig zijn om den letter der grondwet niet te krenken? en zou het zooveel beter den geest der grondwet uitdrukken, geschikte kiezers van de keuze der lands-vertegenwoordiging uit te sluiten, om een enkel onrijp gemeente-kiezer te weren, dan tot de keuze voor de lands-vertegenwoordiging allen die er geschikt voor zijn toe te laten, al sloop, onder dat getal, ook al eens een onbekwaam gemeente-kiezer binnen?

Buitenlandsche Berigten.

GREEKENLAND.

In afwachting van de mededeeling der bescheiden, betrekkelijk de Engelsch-Griekse quaestie, door den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken aan de wetgevende vergadering toegezegd, geven de Parijsche ministeriële bladen een overzicht van den loop, dien de onderhandelingen over deze aangelegenheden genomen hebben, hoofdzakelijk op het volgende nederkomende.

Zoodra Engeland de goede diensten van Frankrijk had aangenomen, werd de heer Gros onmiddellijk naar Athene gezonden, om eene minnelijke schikking te bevorderen. Tusschen den heer Gros en den heer Wyse werd een ontwerp van overeenkomst opgemaakt. De eischen van Engeland waren zes in getal; omtrent twee daarvan bestond tusschen de onderhandelaars verschil van gevoelen. Het eerste betrof de schadevergoeding van den heer Pacifico wegens eene schuldvordering op Portugal, waarvan de bewijzen, volgens hem, bij den brand zijner woning zouden verloren zijn geraakt. Daar deze schuldvordering hoogst twijfelachtig voorkwam, maakte de Fransche gezant zwarigheid om den eisch des heeren Wyse toe te staan, die vorderde dat in zijne handen 150,000 drachmen zouden worden gedeponeerd, om later aan den heer Pacifico te worden uitbetaald, zoo deze het bewijs leverde, dat hij werkelijk recht daarop had, iets, waaromtrent de heer Wyse de beslissing aan zich alleen voorbehield. Het tweede punt betrof den brief van verontschuldiging dien Engeland van het Griekse gouvernement vorderde, wegens eene belediging, die, eenige jaren geleden, de Engelsche vlag te Patras zoude aangedaan zijn. Daar men het omtrent deze beide punten niet eens konde worden, verlangde de heer Gros, dat de Engelsche agenten zich van alle dwangmiddelen zouden onthouden, en dat de beiderzijdse onderhandelaars ten aanzien der geschilpunten, instructiën te Parijs en te Londen zouden vragen.

Terwijl dit te Athene plaats had, was te Londen een tractaat tusschen de beide kabinetten gesloten. Daarbij werd eene som van 212,000 drachmen toegestaan voor de geldelijke vorderingen van Engeland, en bepaald, dat de Griekse regering bij eenen brief aan den vertegenwoordiger van Engeland, eenvoudig haar leedwezen zou betuigen over het gebeurde te Patras. Wat de schuldvordering van Pacifico ten laste van Portugal betrof, deze zaak zou onderzocht worden door drie arbiters, waarvan Griekenland, Engeland en Frankrijk er elk één zouden benoemen. Voorts werd bij dat verslag bepaald, dat, zoo de gev. magtigden het te Athene niet eens konden worden, er geen dwangmaatregelen zouden worden genomen, alvorens het

verschil aan de kabinetten van Londen en Parijs onderworpen was; en in de tweede plaats dat, bij dien tusschenkomst te Athene eene overeenkomst mocht gesloten zijn, gunstiger of minder gunstig dan de in Londen geslotene, in elk geval de eerste geldig zou wezen.

De beide gouvernementen waren het dus eens geworden; maar het verschil bestond tusschen de gev. magtigden te Athene. De heer Gros bleef verlangen dat de heer Wyse geene nieuwe maatregelen van dwang zou nemen. De heer Wyse antwoordde dat zijne instructiën hem daartoe niet magtigden en deed de blokkade hervatten. Naauwelijks was het bevel daartoe gegeven of het Fransche vaartuig *Fauban* bracht in den Piraeus de tijding aan, dat op het oogenblik van zijn vertrek, eene te Londen onderhandelde schikking op het punt was van geïntendeerd te worden. De heer Wyse, aan wien dit medegedeeld werd, volhardde desniettemin bij het genomen besluit, en het Griekse gouvernement onderwierp zich aan de door het geweld afgedwongen voorwaarden. Er waren naauwelijks vijf of zes uren sedert de onderwerping van het Griekse gouvernement verstreken, of er kwamen Engelsche en Fransche schepen aan, die beiden het te Londen gesloten verdrag overbragten.

»Zoodanig», zegt de *Constitutionnel*, »is de toedragt der zaak geweest. Nu is het de vraag: moet niet het te Londen gesloten verdrag alleen als geldig beschouwd worden? Wel wordt in dat verdrag gezegd, dat, zoo er op de plaats zelve eene overeenkomst gesloten mocht zijn, deze, en niet het Londensche verdrag, van kracht zal wezen. Doch blijkbaar is te Athene geene overeenkomst gesloten. Te Athene heeft men zich aan het geweld onderworpen, maar te Londen is een verdrag gesloten; dat verdrag alleen kan geldig zijn. In de tweede plaats valt op te merken, dat, volgens het Londensche verdrag, den heer Wyse instructiën zouden worden gezonden, met last om, ingeval hij het met den heer Gros niet eens kon worden, geene dwangmiddelen tegen Griekenland aan te wenden, alvorens nopens den stand der zaak bericht naar Londen te hebben gezonden. Nu moet van twee dingen één waar zijn: of de heer Wyse had zulke instructiën en heeft zich niet daarnaar gedragen, terwijl, zoo hij zulks gedaan had, het Londensche tractaat aan het geschil een einde zou gemaakt hebben; of hij heeft die instructiën niet ontvangen, en hoe zou men dan te Londen in een verdrag hebben kunnen verzeeken, dat hij daarvan voorzien was? Inderdaad, de billijkheid jegens Griekenland en de waardigheid van Engeland beide vorderen, dat alleen het Londensche tractaat ten uitvoer worde geleid.»

In gelijken zin laten zich de overige Parijsche ministeriële bladen uit.

Volgens bijzondere berigten uit Parijs van eergisteren, zou het gouvernement dien dag dépêches uit Londen ontvangen hebben, inhoudende, dat alle hoop bestond op eene regeling der zaak in dier voege, dat aan het Londensche tractaat, voor zoover zulks nog kon geschieden, gevolg zou worden gegeven.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 14 mei. De resultaten der zittingen van het congres van gisteren avond en heden worden ons door eene vriendelijke hand medegedeeld. Wij nemen die kortelijk over en behouden ons voor nader berigten in te winnen. De voorstellen van Pruisen zijn aangenomen. De regering der Unie zal worden ingesteld en den Koning is de benoeming van de beide ministers der Unie overgelaten. Ook het vorsten-congres zal naar het voorstel van Pruisen worden vastgesteld, maar omtrent de stemming en regeling bij delegatie of op eene andere wijze, zal de bepaling aan de afzonderlijke staten overgelaten worden. Verder zou het aan de leden der Unie vrijstaan vertegenwoordigers te zenden naar het herzienings-congres te Frankfort, maar alvorens zou eene identieke nota der afzonderlijke regeringen naar Weenen gezonden worden, om tegen de bijeenroeping van het plenum door Oostenrijk te protesteren. Eindelijk zullen de instructiën voor de gev. magtigden der Unie hier gemeenschappelijk worden vastgesteld.

Zoover gaan onze berigten. Het blijft nu nog de vraag, of de regering der Unie *overvrijd* en of zij *definitief* zal worden ingesteld; en of alle vorsten hebben toegestemd. De beantwoording dezer vragen hoop ik u morgen mede te deelen.

De verslagen der zittingen van het congres zullen worden openbaar gemaakt.

— Als aanstaande ministers der Unie noemt men v. *Mantuffel*, *H. von Gagern* of v. *Schleinitz*.

Frankfort, 14 mei. Op het vorsten-congres te Berlijn zal, naar men verzekert, een meer bijzonder te Göttinge volgen, waaraan, behalve de Koning van Pruisen, de Koning der Belgen en wellicht ook Prins Albert zal deel nemen. De Koning der Belgen zoude eendeels als bemiddelaar in de scherp tegenover elkander staande belangen van Oostenrijk en Pruisen optreden, anderdeels als oudste van de Coburgsche familie voor hare belangen opkomen.

ENGELAND.

Londen, 13 mei. De uitgestrektheid van de stad Londen beslaat tegenwoordig 20.800 bunders. De stad bevat 270,000 huizen en 1,920,400 inwoners. Twintig bankiers in Londen hebben in één jaar op hunne kantoren uitbetaald de som van 954,000,000 p. st. (f11,448,000,000); en de avans

van één bankiershuis in de city, gedurende een gelijk tijdsverloop, bedroeg f33,882,000 p. st. (f406,584,000). Gedurende een der jongst verloop jaren zijn in de haven van Londen binnengekomen 9403 schepen, waarvan 6271 Engelsche en 3132 vreemde, metende te zamen 235,1779 tonnen last. Uitgezeild waren in dit jaar 9455 schepen, zijnde 6342 Eng. en 3113 vreemde, metende te zamen 2,182,000 tonnen. Het net van goten, riolen onder den grond, bestemd om het water der oppervlakte te vergaderen en naar de rivier te voeren, ontwikkelt zich over eene lengte van 423 Eng. mijlen. Het kapitaal, besteed aan pijpen, geleiders reservoirs en toestellen voor de gazverlichting, belooft f3,054,000 p. st. (f36,648,000) en de jaarlijksche kosten dier verlichting bereiken het cijfer van 632,000 p. st. (f7,584,000), voor 1790 miljoenen kubiek voet gaz. Jaarlijks worden er verbruikt 273,208,000 ponden vleesch, berekend tegen 6 pence het pond, bedragende alzo 6,830,200 p. st. (f81,962,400). Deze hoeveelheid vleesch, verdeeld onder de 1,920,400 inwoners, geeft jaarlijks gemiddeld 141 pond per hoofd, meer dan nog eens zoo veel als te Parijs wordt berekend. 36,000 misdadigers of beschuldigten van allerlei slag, bevolken jaarlijks, soms ook bij afwisseling, de gevangenissen, werk-, tucht- en verbeterhuizen der hoofdstad van Groot-Britannië.

— De voorstelling van *Meijerbeer's* opera de *Profeet*, op 11 dezer, te Berlijn, werd bijgewoond door den Koning en de Koningin van Pruisen, den Keurvorst van Hessen, de Grootertog van Baden en Oldenburg, den Hertog van Meiningen, benevens enige andere Vorstelijke personen. De volle schouwburgzaal, maar vooral de schitterende koninklijke loges, leverden een heerlijk schouwspel op.

— Voor ongeveer twee en twintig jaren vertrok uit Berlijn een jeugdijg doch bekwaam juwelier, genaamd *Maurice Berlin*, met eene kleine som gelds, naar Londen. Door zijne kundigheden en onvermoeiden arbeid, maakte hij aldaar fortuin; hij liet zich tot Engelsch burger inschrijven en werd hof-juwelier. Bezet dagen kwam hij te Londen te overlijden, kinderloos, doch een fortuin achterlatende van 2 miljoen ponden sterling.

De collaterale erfgenamen, vier broeders en eene zusser, allen te Berlijn geboren en aldaar woonachtig, eischen zijne erffating, maar de Engelsche rechtbanken weigerden hen de nitteering, omdat de nalatenschap bijna geheel bestond uit huizen en landgoederen, en de wet den vreemdelingen niet toelaat vaste goederen op Engelsch grondgebied te bezitten. Te vergeefs boden de erfgenamen aan, om zich tot Engelschen te doen naturaliseren. Men antwoordde hen, dat zij vreemdelingen waren op het oogenblik van het overlijden hun broeders, en dat hunne naturalisatie geene terugwerkende kracht kon hebben.

Alzoo zal de rijke erfenis van den juwelier *Berlin* krachtens de Engelsche wetten, aan de Koningin overgaan, dat is aan den staat; naar men verzekert zou H. M., overeenkomstig het bestaande gebruik ten deze, besloten hebben aan de erfgenamen, bij wijze van schadevergoeding, eene som te doen uitkeeren.

BRUSSEL.

Brussel, 15 mei. De heer *Léon Faucher* is benoemd tot rapporteur der commissie, belast met het onderzoek van het wets-ontwerp tot hervorming van het kiesrecht. Dit is genoeg gezegd om zeker te zijn, dat het ontwerp krachtig verdedigd zal worden. Men verzekert echter, dat er nog enige wijzigingen door de commissie zijn aangenomen; men zoude drie jaar domicilie in het kanton, niet in de gemeente vorderen en niet meer de *volstrekte meerderheid* voor de benoeming van vertegenwoordigers eischen. Men denkt, dat de heer *Faucher* morgen zijn rapport zal uitbrengen.

Er beginnen petitiën tegen de wet bij de vergadering in te komen; dit was te verwachten; het is niet moeilijker handteekeningen op eene petitie, dan stemmen voor socialistische kandidaten, te bekomen. Er heerscht voortdurend verdeeldheid bij de Bergpartij. Niet alleen blijven de heftigste leden er bij, zich van de stemming te zullen onthouden, maar dreigen zelfs dat zij hun ontslag zullen indienen, ingeval de wet wordt aangenomen.

Wat de demagogische partij buiten de vergadering betreft, de verontrustende geruchten verkrijgen weder enigzins de bovenhand. Men schiep gisteren veel minder te gelooven, dat de pogingen, door de hoofdleiders in het werk gesteld, tot voorkoming van eene demonstratie, zouden gelukken. Men verzekert dat de gisting der partij te Parijs, grootendeels wordt aangewakkerd door de opruijngen der uitgewekenen, die zich te Londen bevinden.

De onlusten van Creuzot zijn niet van zulk eenen ernstigen aard, als men daaraan heeft willen toeschrijven. Schoon tijdens de laatste berigten de werkzaamheden gestaakt bleven, was men zonder zorg over eene verdere uitbreiding van het oproer. Het verdient opmerking dat, in strijd met hetgeen gewoonlijk plaats heeft, de organen der regering, in plaats van te trachten het gebeurde te verbloemen, bij deze zaak er behagen in schenen te scheppen, hetzelfde van het eerste oogenblik af te vergrooten. Zoo gaven de *Patrie* en de *Constitutionnel* gisteren berigten daaromtrent, die de strekking hadden, om aan eenen ernstigen en algemeenen opstand te doen gelooven.

De discussiën over de begroting werden gisteren in de wetgevende vergadering voortgezet; zij waren slechts een oogenblik enigzins levendig, op het punt

der fondsen aan het Legioen van Eer verbonden. De heeren *Berryer* en *Charras* hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om te protesteren tegen het misbruik in de bevorderingen. De vergadering heeft eene bepaling aangenomen, volgens welke de regering slechts eene benoeming kan doen bij twee vacatures. Met den heer *Rouher* heeft men echter eene gunstige uitzondering gemaakt ten aanzien van het leger. De vergadering is met 259 tegen 213 stemmen van oordeel geweest, dat men de regering in dit opzicht vrij moest laten, om zoo vele kruisen uit te deelen als zij zelve zoude goedvinden.

Het *Bulletin de Paris*, een conservatief blad, verzekert, dat drie ministers gisteren hun ontslag aan den President der Republiek zouden aangeboden hebben, doch dat deze dit niet had aangenomen, omdat hij zijn kabinet niet wilde veranderen vóór de stemming over de wet op de hervorming van het kiesregt. Het zouden de ministers *Fould* en *Rouher* zijn, ter oorzaak van de nederlaag die zij in de zitting van maandag geleden hadden, ten opzichte der ministerieele verantwoordelijkheid voor de uitgaven, gedaan voor dat de kredieten door de vergadering verleend waren, en de heer *Lahitte* om den afloop der aangelegenheden van Griekenland.

Men weet dat de heer *Lahitte* morgen moet antwoorden op de interpellatiën van den heer *Piscatory* over deze zaak. Gisteren werd er in de galerijen der vergadering reeds veel daarover gesproken. Men sprak van de terugroeping van den heer *Drouyn de Lhuys*, welke gevolgd zoude worden door die van Lord *Normanby*. Men zeide dat de heer *Lahitte* zijne portefeuille alleen wilde behouden onder voorwaarde, dat de gezant der Republiek te Londen, zoude teruggeroepen worden.

Op den duur leveren de Italiaansche bladen geene belangrijke berichten.

De Paus heeft de gebroeders *Pulomba*, ex-bataljonschefs in dienst der Romeinsche republiek, gratis verleend.

Bij besluit der Pauselijke regering, zullen de nog overige domaniale goederen, gelegen in de provinciën *Pesaro*, *Urbino*, *Ancona*, *Macerata*, *Fermo*, *Ascoli* en *Camerino* ten spoedigste publiek verkocht worden.

De prefect van Florence heeft de beraadslagingen der gemeenteraden van *Londa* en *Massa-Maritima*, ten gunste der constitutie, gecasseerd.

De koning van Napels heeft een besluit genomen, gedagteekend van *Caserta*, 10 april, waarbij verboden wordt een ambtenaar, die in werkelijke dienst is, om een burgerlijk misdrijf in hechtenis te nemen.

Volgens de laatste berichten uit *Parijs*, overgenomen uit de *Brusselsche bladen* van 16 mei, was de zitting te *Parijs* buitengemeen groot, hoewel dezelve nog niet tot duidelijke ongeregelheden was overgestegen. Evenwel schijnt men zich zeer bezorgd te maken en een nieuwen barikaden-oorlog te vermoeden te zien. Gelijk te verwachten was heeft het verspreiden van de drukkerij van den heer *Boulé* en dien ten gevolge de schorsing der drie democratische dagbladen *Voix du Peuple*, *Republique* en *Estafette*, het volk ten uiterste verbitterd. De laatste zitting der *Wetgevende Vergadering* was zeer onstuimig.

FRANRIJK.

Volgens de *Parijsche* berichten van eergisteren, was nog niets beslist omtrent den tijd waarop de beraadslagingen over de nieuwe kieswet bij de wetgevende vergadering zouden kunnen aanvangen. De commissie had haar onderzoek nog niet voltooid en nog niet eens haren rapporteur benoemd, ofschoon men algemeen den heer *Léon Faucher* als zodanig doodverwde. Intusschen werd het meer en meer zeker geacht, dat de wet zou worden aangenomen. Ook de legitimisten, die zich aanvankelijk tegen de voordragt verklaard hadden, schenen zich daarmede te zullen vereenigen, ten gevolge van eenige daarin te brengen wijzigingen, waarvan de voornaamste zou strekken om aan een grooter aantal plattelands-bewoners het kiesregt te verzekeren, dan bij het oorspronkelijk ontwerp geschied was. Bij de democratische partij scheen voortdurend groot verschil van gevoelen te bestaan ten aanzien van hetgeen zou gedaan moeten worden, ingeval de wetgevende vergadering de wet aannam. De hoofdleiders en de meerderheid der partij zouden begrepen hebben, dat bij de uitgebreide maatregelen van voorzorg, door het gouvernement genomen, alle pogingen, om ter zake van de beperking van het kiesregt thans eene volksbeweging te doen ontstaan, dadelijk onderdrukt worden en dus tot nuttelooze krachtsverspilling leidden zouden, en dat het alzoo raadzaam was een gunstiger oogenblik voor de verwezenlijking hunner plannen af te wachten. De meer driftigen echter zouden het tegenwoordig oogenblik niet willen laten voorbijgaan, maar bij het voornemen volhardden om, bij aanneming der wet, eenen opstand te verwekken, en wel bij voorkeur in de departementen, ten einde het gouvernement te noodzaken om de thans in *Parijs* en op andere punten bijeenverzamelde krachten te versnipperen. Onder de bladen die het hevigst tot oproer aanzetten, bekleedt eene voornaame plaats de beruchte *Voix du Peuple*. Dat blad heeft den 12den een protest tegen de wet bekend gemaakt, in den vorm eener petitie aan de wetgevende vergadering, tot onderteekening waarvan het de burgers aanzette, en die van den volgenden inhoud was:

»Burgers! De constituerende vergadering, bijeen-

gebragt ten gevolge der algemeene stemming der Fransche burgers, heeft eene constitutie opgesteld en ingevoerd, welke zij aan uwe hoede en aan de vaderlandsliefde der gezamenlijke Fransche burgers heeft toevertrouwd.

»In die constitutie worden als beginselen erkend: »Art. 1. De volks-sovereiniteit berust bij de gezamenlijke Fransche burgers. — Dat regt is onvervreemdbaar en verjaart nooit. — Geen op zich zelf staand persoon; geen gedeelte der bevolking kan zich de uitoefening van dat regt voorbehouden.

»Art. 24. Het stemregt is regtstreeks en algemeen. »Art. 25. Kiezers zijn, zonder voorwaarden van census, al de Franschen, die 21 jaren oud zijn en in het bezit hunner politieke en burgerlijke regten.»

»Deze woorden zijn duidelijk, ondubbelsinnig en gebiedend.

»Thans is u een ontwerp van wet aangeboden.

»Dit ontwerp is eene dadelijke inbreuk op het algemeen stemregt, het grondbeginsel van ons staatkundig constitutioneel regt.

»De regering heeft, door het aanbieden dier voordragt, de gemoederen verontrust en spanning te weeg gebragt; — den handel gestremd; — de ontwikkeling der nijverheid tegengegaan; — de bevolking tot burgerkrijg aangespoord.

»Daarom, verwerpt de voordragt.

»Indien gij, den geest en de letter der constitutie veronachtzame, het beginsel van het algemeen stemregt opoffert, gij, die uit dat algemeen stemregt uwe bevoegdheid hebt ontleend, dan zult gij onmiddellijk van uwe betrekking vervallen zijn; uwe besluiten zullen nietig en van onwaarde zijn; gij zult hebben opgehouden vertegenwoordigers der republiek te wezen.»

Genoemd blad, wegens dit artikel in beslag genomen, om eene geregtelijke vervolging tegen deszelfs uitgever begonnen zijnde, behelst in zijn nummer van eergisteren een heftig protest tegen dien maatregel, dien het eene inbreuk op het regt van petitie noemt, en daarbij »de groote natie, de erfgenamen eener halve eeuw van revolutiën» bezweert om geen gehoor te geven aan den raad dergenen die willen, dat zij stil zal blijven zitten, maar moedig alles op te offeren tot handhaving der regten, waarvan men haar wil berooven.

In verband met de geruchten, aangaande het plan der democraten, om in de departementen onlusten aan te stoken, heeft de tijding eenige bekommering verwekt, dat in een gedeelte van het departement *Saône et-Loire* de werklieden der fabrieken, na eerst den arbeid geweigerd te hebben, in opstand zijn geraakt. Blijkens de avondbladen van den 13den schijnt echter die tijding zeer overdreven te zijn geweest.

In de zitting der *Wetgevende Vergadering* van den 13den, waarin beraadslaagd werd over de algemeene bepalingen der wet omtrent de staatsbegroting, is op het artikel, houdende dat geene uitgaven bevolen of gedaan mogen worden, waarvoor bij de wet geen crediet was geopend, een amendement voorgesteld van den volgenden inhoud: »Alle uitgaven waartoe men niet bij eene wet is gemagtigd, of die het daarvoor toegestane cijfer te boven gaan, zullen komen ten laste van den ambtenaar, door wien zij gedaan zijn.» Dit amendement, hetwelk door de ministers van Finantiën en Justitie met nadruk werd bestreden, werd desniettemin met 362 tegen 276 stemmen aangenomen. Voor het overige heeft de zitting niets belangrijks opgeleverd. Zij die, ingevolge het sedert eenige dagen in omloop zijnde gerucht, verwachten, dat in dezelve eene aanvraag zou worden ingediend tot magtiging om den heer *Napoleon Bonaparte* geregtelijk te vervolgen, terzake van eene door hem openbaar gemaakte verklaring tegen de nieuwe kieswet, waarbij hij tot het niet-betalen der belastingen, in geval van invoering die wet, heeft aangespoord, zijn in hunne verwachting te leure gesteld geworden.

— Berigten uit Londen, te *Parijs* ontvangen, melden, dat de gewezen Koning *Lodewijk Philips* ernstig ongesteld is, en dat zijn toestand aan zijne bloedverwanten en vrienden groote bezorgdheid inboezemt.

Parijs, 14 mei, 's avonds 5½ ure. Heden avond zijn de persen in de drukkerij van den heer *Boulé*, waar de dagbladen *la Voix du Peuple*, *la République* en *l'Estafette* uitkomen, verzogeld.

Men heeft den heer *Boulé* de intrekking van zijn patent als drukker beteekend.

De heer *Boulé* is dezelfde drukker wiens werkplaatsen, op den 13den Juni vernield zijn. De toenmalige minister, de heer *Dufaure*, noemde die daad de wilden waardig. De schade, daardoor veroorzaakt, werd op 78,000 francs geschat, waarvan de heer *Boulé* tot nu toe geen centime terug heeft bekomen.

De intrekking van het patent als drukker is gegrond op het vonnis, dat de heer *Boulé* ten zijnen laste heeft, wegens het uitgeven of ten minste drukken of doen drukken op den 13den Juni, van een beroep op het volk.

Eene der oorzaken van die handeling schijnt ook te zijn de waarlijk geweldige toeloop van menschen, op gisteren en heden, in de bureaux van de *Voix du Peuple*, om aldaar de petitie te teekenen, die in beslag genomen en waartegen, sinds zondag, eene klacht is ingediend bij de regtbanken.

Er begint zich te *Parijs* eene ernstige onrust te vertoonen; men zeide heden avond dat er belangrijke hoeveelheden ammunitie in het stadhuis waren gebragt.

Men verzekerde mij zoo even, dat zekere napoleonische comités tegen morgen zijn opgeroepen, om zich op een bepaald punt van *Parijs* te vereenigen en zich van daar naar de *Wetgevende Vergadering* te begeven, ten einde eene petitie in te dienen.

Men beschouwt die oproeping, gedaan in naam van den heer *Jérôme Napoléon Bonaparte*, als eene uitarting der politie.

Heden morgen schenen de raadslieden van het bestuur nog meer eenen opstand onder het volk te vreezen; maar het gebeurde van dezen avond deed voorzien, dat de onlusten nog eerder zullen uitbarsten dan men verwacht had.

Heden schijnt het zeker te zijn, dat de discussiën over de wet op de hervorming van het kiesregt, eerst maandag zullen beginnen.

De commissie is gisteren en heden van des morgens acht ure vergaderd geweest.

Het heden verspreide gerucht van den dood van *Lodewijk Philips*, is heden avond weder tegengesproken. De ex-Koning is ernstig ziek, maar in eenen brief, heden namiddag door den hertog de *Broglie* ontvangen, werd eenige hoop gegeven dat men het leven van den ex-Koning nog zoude redden.

— Men verzekert, dat twee adjuncten van maires, bij besluit van den President der republiek, uit hunne betrekkingen zijn ontslagen, omdat zij de petitie der *Vrienden van de constitutie*, die heden door alle dagbladen der oppositie is opgenomen, geteekend hadden. Men voegt er bij dat dit ook het geval is met de officieren der nationale garde die het hebben gedaan.

— De *Moniteur du Soir* geeft omtrent de onlusten van *Creuzot* de navolgende laatste berichten, welke bewijzen, hoezeer men die wanordelijkheden overdreven had:

»Men blijft verontrustende geruchten verspreiden aangaande den toestand van het departement *Saône-et-Loire*.

»Die geruchten zijn ten eenemale ongegrond; de pogingen tot wanordelijkheden van eenige honderden werklieden van *Creuzot*, pogingen, die volstrekt niet in verband stonden met de politiek, zijn spoedig onderdrukt.

»De generaal, bevelhebber der 6de militaire divisie, heeft alle maatregelen genomen, welke door de voorzigtigheid werden voorgeschreven; de publieke rust kan op geene enkele plaats verstoord worden.»

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 16 mei. De repetitiën voor het groot muzikfeest te *Haarlem*, die aldaar reeds sedert eenen geruimen tijd, onder de leiding van den bekwamen muzik-directeur *Weidner* worden gehouden, en waarover de heer *Verhulst* onlangs bij een bezoek aldaar zijne bijzondere tevredenheid heeft betuigt, zijn thans ook te 's Hage, onder de leiding van den laatstgenoemden heer, en alhier onder die van den vakkeren van *Bree* in volle werking. Het oratorium *Elias* toch, reeds bij de meeste medewerkenden van vroeger bekend, is zoo goed als gekend en zaterdag o. k. denkt men met de stukken van den eersten dag, waarvan de partijen, zoo wij vernemen, alsdan gereed zullen zijn, eenen aanvang te maken. Men hoopt dan ook, dat de goede geest, die alle medewerkenden tot nog toe bezielde heeft, en die het door getrouwe opkomst en ijverige studie mogelijk gemaakt heeft, het oratorium *Elias* in slechts drie repetitiën volkomen te hebben kunnen repeteren, ook thans allen moge blijven bezielen, te meer daar hun nog eene zo gelijke taak overblijft, het insatderen namelijk van eene vijfstemmige moltet van *Bach*. Daarnaast zien de echte kunstkenner met verlangen uit. Het is toch de eerste maal, dat hier te lande eene zang-compositie van dien oudmeester der toonkunst zal worden ten gehore gebragt, terwijl daarenboven het werk zelf een van de uitstekendste voortbrengsels van zijn genie kan genoemd worden. Het comité tot regeling van het feest verdient dus allen lof voor de keuze van dit werk, dat, moge het soms al niet geheel naar den smaak der groote menigte zijn, zeker velen een hoog genot zal doen smaaken, en vooral met de trotschheid van het schoone kerkgebouw zoo zeer in overeenstemming is.

— Men verneemt dat, behalve de dames *Borst*, *Hekking* en van *Hove*, nog twee der meest beminde solo-zangeressen uit de residentie, namelijk mejzfv. *C. S. Leich* en *T. Delleijn*, zijn uitgenoodigd, om eenige der solo-partijen op zich te nemen in de werken, die op het muzikfeest te *Haarlem* zullen worden voorgedragen.

(A. C.) 's Gravenhage, 15 mei. Blijkens een bericht van Zr. Ms. minister-resident in *Baden*, van den 11den dezer, geschiedt, sedert de invoering van het nieuwe tollarief in *Zwitserland*, met de uiterste nauwkeurigheid, aan de *Zwitserse* grenzen, het onderzoek der aangiften. Dien ten gevolge is het zeer aan te raden, de vrachtbrieven voor de derwaarts bestemde goederen met de meest mogelijke nauwkeurigheid, wat soort, inhoud, merk en nummer betreft, te doen vervaardigen, ten einde ongelegenheden te vermijden. (Staats Courant.)

Amsterdam, 15 mei. De *Provinciale Friesche Courant* kan niet nalaten, op hare beurt, hare bekommering over het ontwerp van wet op de voogdij des minderjarigen Koning uit te draken en meent, »dat de *Arnhemsche Cou-*

»rant wel eenige reden geeft om voor een half-officiële orgaan gehouden te worden.» Wij meenen, dat wanneer wij zulks stellig en bepaald tegenspreken, de *Arnhemse Courant* recht heeft te verwachten, dat men haar op haar woord geloove. Wij althans zullen verder geene moeite doen, te overtuigen, wanneer men niet overtuigd wil worden.

Wij kunnen thans, na het artikel der *P. F. C.* gelezen te hebben, evenmin het rampzalige van de keuze der voorgedragen inzien als vroeger, en beschouwen die voordragt steeds als van zeer ongeschikt belang en voor de natie tamelijk onverschillig. Wat het beroep der *P. F. C.* op art. 38 der grondwet moet beteekenen, begrijpen wij in het geheel niet. Art. 38 zegt:

»Alvorens de voogdij te aanvaarden, legt elk der voogden, in eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, in handen van den voorzitter, den volgenden eed of belofte af:

»Ik zweer (beloof) trouw aan den Koning; ik zweer (beloof) al de pligten, welke de voogdij mij oplegt, heilig te vervullen, en er mij bijzonder op te zullen toelaggen, om den Koning gehechtheid aan de grondwet en liefde voor zijn volk in te boezemen. »Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig» (»Dat belooft ik!»)

Is nu het afleggen van dien eed een bezwaar tegen de voorgedragen personen? of is het niet veeleer een waarborg? Waarom vordert men eenen eed? Om zekerheid te hebben, dat hij die den eed aflegt, getrouw zijne pligten zal vervullen. En welk recht, welke reden heeft de *P. F. C.* om hare politieke tegenstanders voor zoo *meineedig* te houden, dat zij, met verbreking der plegtig bezworene belofte, zich er niet op zouden toelaggen, den Koning »gehechtheid aan de grondwet» en »liefde voor zijn volk» in te boezemen?

Waarom de *P. F. C.* met kracht en geweld den heer THORBECKE in dezen strijd sleept, en hem verantwoordelijk stelt voor de keuze der personen, begrijpen wij niet, daar het ontwerp behoort tot den werkkring van den minister van Justitie, die het dan ook aan de Kamer heeft aangeboden. En men zal van eene *voogdij-regeling* toch wel geene gouvernementens-zaak willen maken.

Wat ons ten hoogste verwondert is, dat men schijnt volstrekt niet te willen begrijpen, dat de keuze der leden van den voogdij-raad, meer bepaaldelijk 's Konings keuze dan die zijner ministers is, iets wat, daar hier de hoedanigheid van vader op den voorgrond staat, even natuurlijk als regmatig is. De minister van Justitie wees dit reeds in zijne Memorie van Toelichting aan: »Men verlieze niet uit het oog, »dat het de vader is, die voorstelt en die het meest »juiste oordeel over hen kan vellen, die de belangen van zijn opvolger moeten behartigen.» En wij herhalen thans hier, wat wij toen reeds er bijvoegden: »Elk die gevoel van recht en kiescheit bezit, begrijpt, hoe weinig sympathie en antipathie mogen medespreken, om ver hinderend tusschen beiden te treden, waar eene bevoegdheid behandeld wordt, reeds volgens de beginselen der gewone burgerlijke wetgeving zoo innig aan het vaderschap verbonden.»

Hiermede zeggen wij amen. Wij hebben de bezwaren der *P. F. C.* niet met stilzwijgen willen voorbijgaan, hoewel wij meenen, dat men aan dit ontwerp veel meer gewicht hecht dan er in gelegen is en men zodoende de aandacht des publieks van zijne meer wezenlijke belangen afrekt. Wij houden het ontwerp niet voor volmaakt en erkennen, dat verscheidene bedenkingen der Kamer ons zeer gegrond zijn voorgekomen. Maar wat het personeel der leden van den raad van voogdij aangaat, dit is en blijft voor ons eene zaak, voor de natie van nagenoeg geenerlei belang.

STATEN-GENERAAL. TWEDE KAMER.

Zitting van donderdag, 16 mei.

In de zitting van heden is, na eenige discussie, besloten tot een recess tot 28 mei, als wanneer aan de orde zullen zijn de discussiën over de wet op de Waterschappen, waaromtrent het algemeen verslag in gerodheid is. Tegen een langer recess heeft de minister van Binnenlandsche Zaken bedenkingen geopperd, omdat hij vóór den aanvang der maand juli, en dus vóór den tijd waarop de bestaande Provinciale Staten zouden moeten bijeenkomen, de nieuwe kieswet en provinciale wet, indien die aangenomen werden, hoopte te kennen afkondigen.

Daarna is de wet nopens de kosten van vervolging in zake van directe belastingen, met algemeene stemmen aangenomen.

De wetgeving is vervolgens gescheiden en hebben de leden zich in de sectiën begeven tot nader onderzochting der schepvaartwetten.

Correspondentie.

De stukken getiteld: *Suriname en de Abolitie*, worden niet geplaatst en zullen aan hun adres worden teruggezonden.

Advertentiën.

Getrouwd: **CAREL BALCK,**
ZEVENAAR,
den 14den Mei 1850.
en
FREDERIKA FROWEIN.
Eenige kennisgeving.

Getrouwd: **H. T. REIJNDERS,**
ARNHEM,
den 15den Mei 1850.
en
J. A. GAMELKOORN.
Eenige en bijzondere kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Getrouwd: **W. DE WAAL,**
AMSTERDAM,
den 16den Mei 1850.
en
P. C. A. VAN DRIEST.
Eenige algemeene kennisgeving.

PROVINCIE GELDERLAND.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Vrijdag den een en dertigsten Mei aanstaande, des middags te twaalf ure, zal op het Gouvernements-Gebouw te Arnhem worden overgegaan tot de openbare Aanbesteding, bij inschrijving en opbod, van **Eenige VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan de Kappe-Brug, over de Rivier de Berkel, in den weg naar den Huize de Voorst.**

Het bestek en de voorwaarden zullen ter lezing liggen op het Gouvernementsgebouw te Arnhem, in de koffijhuizen van **PULSERS** en de weduwe **MÄIJEN** te Arnhem, te Zutphen in het Koffijhuis van **ZWARTJES**.

Nadere informatiën zullen te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, te Arnhem, en bij den Heer Ingenieur **ROSE**, te Zutphen. Arnhem, den 11 Mei 1850.

De Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland,
SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJJE.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Griffier der Staten,
L. A. J. W. SLOET.

† † † Op Zaterdag den 25sten Mei 1850, des voormiddags te 10 ure, zal ten Raadhuis van der Stad Zutphen, in het openbaar worden **AANBESTEED:**

De VERLICHTING der STADSSTRATEN voor het jaar 1851, volgens de conditiën op de **STADS SECRETARIE** en bij den **STADS ARCHITECT** ter inzage liggende.

Het **HUIS** met **TUIN** gelegen te Oosterbeek aan den **Rosandschen** uitweg, waarvan de Inzet plaats had den 16 Mei 1850, is daarbij gebragt op. f1110

De toelag is bepaald op Donderdag 30 Mei 1850, des namiddags te 5 ure, in de Herberg de Ploeg, te Oosterbeek, terwijl inmiddeels inlichtingen gevraagd en verhoogingen kunnen gedaan worden, ten Kantore van Mr. **W. H. TAAIJ**, Notaris te Arnhem.

Krachtsens regterlijke autorisatie, zal door Mr. **W. H. TAAIJ**, Notaris te Arnhem, in twee veilingen, te houden in de Herberg de Kroonprins, te Dieren, op Woensdag 29 en 12 Junij 1850, telkens des namiddags ten 5 ure, in het openbaar worden verkocht:

Een GEBOUW No. 58, waarin twee **WONINGEN**, gelegen te Dieren, bij het Oude Kerkhof, met een stuk **TUIN** of **HOFGROND**, strekkende tot den Veerweg, over de Nieuwe Kerk, zeer geschikt om bebouwd te worden; te zamen volgens het Kadaster groot 8 Roeden en 72 Ellen.

Nadere inlichtingen te bevragen ten Kantore van voornoemden Notaris.

TE KOOP: Een **EZEL** met **TUIG**, **KARRETJE** met **KAP** en **VOETENKLEED**, **BOERENWAGEN**, **RIJZADEL** en **HOOFDSTEL**, voor f100. — Te bevragen bij **GERRIT GERRITSEN**, op Hartenstein bij Oosterbeek.

De op den 24 Junij aangekondigde veiling van het **BUITENGOED KRUISVOORDE** en andere Perceelen, zal geen voortgang hebben als zijnde **KRUISVOORDE** uit de hand verkocht.

De **ZOMER-CONCERTEN** op het Stations-Gebouw, zullen Zondag den 19den dezer een aanvang nemen.

J. VAN DIJKSHOORN.

Een ontegensprekelijk bewijs van de kracht der pillen van **HOLLOWAY** ter genezing van leverziekten.

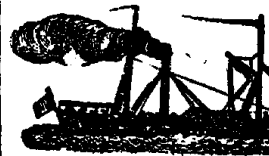

De Heer **ROBERT ELKENS** te Campbelltown in Nieuw Zuid Wallis, leed sedert maanden aan eene zware leverziekte die hem zoodanig aantastte, dat hij gedurig het bed moest houden. Daar hij geene verlichting gevoelde van de geneesmiddelen die men hem toediende, zoo raade men hem aan, de pillen van **HOLLOWAY** te beproeven, hetwelk hij deed, en dit onwaardeerbaar middel, (daar hij het daarbij voorgeschreven gebruik stiptelijk opvolgde) herstelde hem in eenige weken tijds, en maakte hem weder zoo welvarende als hij ooit geweest was.

Door het vermeerdert debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23.50; **Potjes Zalf** van f0.90, f2.10, f3.30, f8.15 f15.90 f23.90.

Zijn op franco-aanvragen a contant te bekomen; bij den Heer **F. ROMEIJN, Fz.**, Depôthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, **HOLLOWAY'S** Etablissement.

RIJN- en IJSSSEL- STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van Amsterdam naar Kampen, DAGELIJKS, 's Morgens te 6 ure.

Van Kampen naar Amsterdam, DAGELIJKS, 's Namiddags te 1½ ure.

Van Amsterdam naar Deventer en Zutphen, DIRECT Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Zutphen naar Deventer en Amsterdam, DIRECT Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, 's Morgens circa 8 ure, te Amsterdam in correspondentie met den laatste Spoortrein naar Haarlem, Leiden, 's Hage en Rotterdam.

Van Kampen naar Arnhem en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Arnhem naar Dusseldorf en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds circa 8 ure.

Van Arnhem naar Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen, Maandags, Woensdags en Zaturdags, des voormiddags precies te 11 ure.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 8 tot en met 16 mei.

Ondertrouwd: H. Visser, 30 j., en J. G. Wijs, 25 j. — J. A. de Loos, 27 j., en S. J. Heijer, 22 j. — J. Goldsmit, 30 j., en L. Cohen, 26 j. — E. N. ter Hoeve, 29 j., en J. M. L. van Loo, 23 j. — A. Roskamp, 25 j., en G. van den Berg, 27 j. — W. Bongaards, 30 j., en F. Koster, 22 j. — A. A. Bitter, 23 j., en W. F. Bemmer, 26 j. — W. P. van Doornekamp, 29 j., en A. M. Verhoeven, 36 j. — W. Wouters, 38 j., en H. Janssen, 26 j.

Gekuwd: H. T. Geurtsen, met K. A. Abels. — J. Daaleman, met P. B. Franssen. — H. S. Zeegers, met M. J. Heijendaal. — A. Dongelmans, met H. Jordens. — H. van Randwijk, met C. Grooten. — G. H. Nijman, met W. Opriel. — G. Vos, met E. Dissvelt. — H. T. Reijnders, met J. A. Gamelkoorn. — A. Jas, met E. Florissen. — E. Rutgers, met M. Florissen.

Bevallen: A. G. Rolvink, geb. Horsing, Z. — D. Janssen, geb. Heijming, D. — M. van den Doornmalen, geb. Frequin, D. — M. E. de Vries, geb. Pitlo, Z. — H. Claassen, geb. Stiemens, Z. — W. C. Vos, geb. Deenen, Z. — W. Keijser, geb. Duinkerkerk, Z. — R. Adema, geb. van der Flier, Z. — A. Daniels, geb. Pelkman, D. — E. Franken, geb. Bakker, D. — A. Hartemink, geb. Zweers, Z. — G. Wigman, geb. Sletterink, Z.

Overleden: H. J. Caspers, echtgenoot van J. H. Wildenbeest, 63 j. 2 m. — T. J. Hinsbergen, 4 m. — E. Mol, gehuwd met H. van Zadelhoff, 69 j. — C. H. Kuyk, 4 m. — E. Hoesen, 1 j. 3 m. — J. de Groen, 1 j. 9 m. C. Westbroek, 4 m.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 17 mei 1 El 8 Palm O Duim; gew. 2 D. gev. O D.